

Müharibəyə fərqli təriflər verilərsə də o güc nümayişinin bir formasıdır əslində. Bir zamanlar həyatda qalmaq, qidalanmaq, qorunmaq və nəhayət öldürmək üçün daş atan insanın əli bir düymə ilə bir şəhəri yerlə-yeksan etməyə qadir olandan sonra yaşamaq uğrunda mübarizə fikri də fəlsəfi gücünü itirdi. Dünyanı dəyişdirən reallıqlar müharibələrin gücünü, güclünün iradəsi ilə baş verməsini bir daha gözəl önünə sərdi.

Gəlin etiraf edək: çağdaş müharibələrin səbəbi dil, din, irq ayrışdırıcılığı, yeni ərazilərin zəbti, daha çox gəlir əldə etmək, sərvətlərə yiyələnmək deyilmi? İbtidai icma dövründəki insanla müasir insanın bir fərqi var: o həyatda qalmaq, aclıqdan ölməmək üçün mübarizə aparırdı, bu gün dünyanı yenidən bölüşdürmək istəyənlər isə həyatda qalmaq istəyəni acından öldürmək, onun əldə etdiklərinə sahiblənmək üçün müharibə aparırlar.

Məhz ötən əsrin tariximizə qara damğası kimi vurulan sonuncu deportasiyadan sonrakı dönmə, daha doğrusu, doxsanıncı illər xalqımızı süni yaradılan müharibənin əsirinə çevirdi. Bu müharibənin əsəri isə yurdsuz-yuvasız, evsiz-eşiksiz qalan insanlar idi...

Mənim qəhrəmanımın babaları bu mənzərələri 1948-1953-cü illərdə dədə-baba yurdları Dərələyəzdən Saatlıya, Kür-Araz ovalığına köçürüləndə görmüşdülər. Taleyinə qaçqınlıq yazılanların nisgili, ahi-naləsi heç vaxt dinmir, çünki itirdiklərinin səninin varlığının bir parçası olduğunu və necə dəyərli olduğunu bilirsen.

Sadaladıqlarım, müharibənin daş üzü, xalqımızın üzleşdiyi faciələr onunla həmsöhbət olandan sonra yazımın axarını dəyişdi. Məni tamamilə bir başqa havaya köklədi. "Babaların zorla qovulduğu Vətən torpaqları uğrunda da döyüşmək arzusundayam",- deyən həmkarım xalqımızın unuttuğunu olmadığını, qanında, canında, ruhunda itirdiklərini qaytarmaq eşqi ilə yaşadığını bariz nümunəsi idi.

Vətən qarşısında vəfa borcumuz olan Vətən müharibəsinin, eləcə də ərazi bütövlüyümüzün, suverenliyimizin təcəssümü kimi tarixə düşən antiterror tədbirlərinin iştirakçısıdır Əlahiddə Çevik Polis Alayının əməkdaşı polis baş serjantı Vəfadar Bayramov. O, torpağı şəhid kimi müqəddəsleşdirən, qazi kimi azadlığına qovuşduran, Vətənə layiq övladlar yetişdirən atanın, ananın övlətidir. Vəfadar 1993-cü ildə Saatlı rayonunun Məmmədabad kəndində dünyaya göz açıb. Şəhid Azad Bayramov adına Məmmədabaddakı tam

orta məktəbi 2010-cu ildə bitirib və 2011-ci ildə həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb.

Qartalların yuva qurduğu Murovdağdakı "N" sayılı hərbi hissədə Vətənin keşiyini çəkib və həqiqi hərbi xidmətini 2013-cü ildə başa vurub. Müharibənin izi qalan dağlarımızda mövqe tutan düşməndən əmisinin, əmisi oğlunun və bir çox doğmalarının qisasını almaq üçün hərbi peşəsini seçir. 2017-ci ildə Daxili İşlər Nazirliyinə müraciət edir. DİN-in Daxili Qoşunlarında xidmətə qəbul olunur. Xidməti dövründə bir çox əməliyyatlarda iştirak edir, qarşıya qoyulan tapşırıqları layiqincə yerinə yetirir. Adı qorxulu olsa da nəticədə Vətəni azadlığına qovuşduracağına görə silaha sarılan yüzlərlə igid oğullarımız kimi Vətən müharibəsinin qəbul olunan dua, çin olan arzu kimi sevincini yaşadı o da.

Ali Baş Komandanın əmri ilə düşməni təxribatının qarşısını almaq üçün əks həmlə əməliyyatına başlanılanda ilk istiqamətləri Füzuli rayonu olub. Düşməni əlverişli mövqedə qərar tutsa da qısa zamanda yaratdığı süni cəbhə xətti darmadağın edilib.

Azad etdiyimiz yüksəkliklər, ərazilər sanki bizə yuxu kimi gəlirdi. Döyüş filmlərində gördüyümüz səhnələrin içində idik. Son anlarında gülə-gülə canını tapşırıb şəhid olan döyüşçülərimizin qisasını almaq üçün hətta ağır yaralanan silahdaşlarımız belə ilk tibbi yardım göstərildikdən sonra yenidən sıramıza qoşulurdular.

Döyüşçü yoldaşları kimi onun da həsrətlə, qisas hissi ilə gözlədiyi an gəlir. Növbəti tapşırıq Şuşanın azad olunması idi. Bunun üçün əvvəlcə Şuşaya gedən yollar, strateji yüksəkliklər nəzarət altına alınmalıydı. Xüsusi təyinatlılar digər qüvvələrin Şuşa istiqamətində hərəkət etmələri üçün oktyabrda Hadrutu və ətraf kəndləri düşməndən təmizləyirlər. Qırmızı bazar istiqamətində irəliləyən qüvvələrimiz düşmənin planlarını alt-üst edir.

"Komandanlığın qərarı ilə 400 nəfərlik heyətlə sıx meşələrdən keçib Şuşaya doğru istiqamət götürdük. Düşməni gəlişi-

Biri şəhid, biri qazi...

İki qardaşın qələbə dastanı tariximizin bir parçasıdır

mizdən xəbər belə tutmadı. Noyabrın 4-də Şuşa-Laçın yolunun bir hissəsini düşməndən təmizləyib, nəzarətə götürmüşdük. Noyabrın 6-da şəhər tezədən kiçik qruplar şəklində Şuşaya daxil olmaq üçün hərəkətə keçdik".

Düşməni özü də etiraf edir ki, Azərbaycan əsgəri Şuşanı yüngül atıcı silahlarla və əlbəyaxa döyüşlə geri aldı. Şuşa təbii istəhkam olduğundan ora ağır texnika ilə girmək mümkün deyildi. Düzdür, düşməni hava zərbələri ilə məhv etmək olardı. Lakin bu böyük dağıntılara səbəb olacağından yüngül silahlarla döyüşmək taktikası seçilmişdi.

Şuşa ordumuzun nəzarətində idi. Düşməni hətta ballistik raketlərdən belə istifadə etsə də bu döyüşün taleyini dəyişə bilmedi.

"İlk tapşırıqımız Şuşa-Xankəndi yolunu bağlamaq oldu. Biz 22 nəfərlə düşmənin böyük bir qüvvəsinin qarşısını alıb onun 200 nəfərə yaxın canlı qüvvəsini, xeyli ağır texnikasını məhv etdik. Noyabrın 7-də daha bir döyüş tapşırığı zamanı mən və yanımda olan 4 nəfər döyüşçü yoldaşım yaralandıq. Bizi digər döyüşçü yoldaşlarımız döyüş gedən ərazidən çıxarıb ilkin tibbi yardım göstərdilər. Bizi arxa cəbhəyə təxliyyə etmək istəsələr də razılaşmadıq".

Noyabrın 9-dan 10-na keçən gecə saat 2-3 radələrində atəşi dayandırın tapşırığı gözlənilməz olur. Lakin növbəti xəbər hər kəsi sevindirir: müharibə bitib, düşməni kapitulyasiya aktına imza atıb.

Ancaq o, Şuşa uğrunda döyüşlərdən öncə görüşdüyü qardaşından - Fərruxdan nigəran idi. İçindəki narahatlıq onu dinc buraxmırdı. Döyüşə birlikdə atılmışdılar, qələbəni də birlikdə qeyd etməliydilər. Ancaq Fərrux Şuşa uğrunda gedən döyüşlərdə şəhidlik zirvəsinə ucalmışdı. Düşməni snayperindən atılan güllə Vətən üçün döyünən ürəyini əbədi susdursa da Şuşa qalasında dalğalanan üçrəngli bayrağımız onun kimi yüzlərlə şəhidimizin ruhunu şad etmişdi. Çünki uğrunda can verdikləri Vətən torpaqları düşməndən azad edilmişdi.

Polis baş serjantı Vəfadar Bayramov Müzəffər Ali Baş Komandanın müvafiq sərəncamları ilə "Rəşadət" ordeni, "Füzulinin azad olunmasına görə", "Şuşanın azad olunmasına görə" və "Vətən müharibəsi iştirakçısı" medalları ilə təltif olunub. Həmkarımız 2024-cü ildən

Əlahiddə Çevik Polis Alayında xidmət edir.

Deyir ki, asayışı, sabitliyi qorumaq postu, səngəri qorumaq kimidir. İkisi də məsuliyyətlidir. İkisi də sənə etibar edilir, etimad göstərilir.

Sözardı: Müharibə ağ-qara şəkil kimidir. Şəkil demiş, bu gün həmkarım Şuşa əməliyyatına girməzdən öncə qardaşı

Fərruxla çəkirdiyi xatirə şəklini döş cibində, ürəyinin başında qoruyub saxlayır. Bu şəkil, qardaşının övladları, ən əsası azad olunmuş Vətən torpaqları onun kimi bizə də əmanətdir. O əmanətləri qoruyaq, sahib çıxaraq ki, bayraq kimi enməz oğulların ruhu şad olsun.

Hafiz Təmirov,
polis polkovniki